

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200882
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6319200882.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloletého - Q. B., narodený X. X. XXXX, bytom ako matka, v zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syn matky I. V., narodenej X. X. XXXX, bytom I. XXX a otca B. B., narodeného XX. U. XXXX, bytom I. XXX, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Q. B., narodenej XX. X. XXXX, bytom B. T. XXX, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť Q. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorej bol maloletý Q. B., nar. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 1P/31/2017 - 82 zo dňa 11.09.2017, počnúc dňom 05.08.2019.

II. Súd z v e r u j e maloletého Q. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti rodičov, počnúc dňom 05.08.2019.

III. Súd r u š í uznesenie Okresného súdu Brezno č.k. 1P/31/2017-82 zo dňa 11.09.2017 vo výroku I., II., III. a XII. týkajúci sa maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX, počnúc dňom 05.08.2019.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka Q. B. v návrhu doručenom tunajšiemu súdu dňa 17. apríla 2019 žiadala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým Q., nakoľko maloletý nerešpektuje jej pokyny, dochádza medzi nimi k častým hádkam a jeho chovanie má výrazný vplav na menšie maloleté deti, ktoré sú v starostlivosti navrhovateľky. Rodičia s maloletým tieto problémy nemajú a preto má zato, že je možný návrat maloletého do biologickej rodiny.

2. Otec maloletého sa k návrhu napriek výzve nevyjadril.

3. Matka maloletého v písomnom vyjadrení s návrhom súhlasila.

4. Kolízny opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť. Maloletý žije s rodičmi od apríla 2019, a títo majú vytvorené podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého.

5. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 5. augusta 2019, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom matky, otca ako aj samotného maloletého a listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

6. Maloletý Q. B. bol uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 1P/31/2017-82 zo dňa 11. septembra 2017, právoplatným dňa 10. októbra 2017 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Q. B. (výrok I.). Matka ako aj otec boli zaviazaní prispievať na jeho výživu výživným vo výške 27,32 Eur mesačne (výrok II. a výrok III.). Vo výroku X. súd styk rodičov s maloletým neupravil. Vo výroku XII. súd nad výchovou maloletého určil dohľad. Ostatné časti uznesenia sa týkali iných maloletých.

7. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala v plnom rozsahu na podanom návrhu. Jej vzťah s maloletým neplýva dobre na pozitívny vývin ostatných maloletých.

8. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že s maloletým nemá žiadne problémy.

9. Otec maloletého na pojednávaní uviedol, že s maloletým nemá žiadne problémy. Maloletý je v ich domácnosti od Veľkej noci tohto roku a chodí na školu internátneho typu.

10. Maloletý na pojednávaní uviedol, že chce ostať s rodičmi a podľa jeho názoru sa k navrhovateľke správa normálne.

11. Podľa § 44 Zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území

členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Podľa § 47 ods. 1 písm. d/ Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa (a), zastupovanie maloletého dieťaťa (b), správa majetku maloletého dieťaťa (c).

16. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

20. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd zato, že návrh navrhovateľky bol podaný dôvodne. Matka maloletého je v plnom rozsahu spôsobilá zabezpečiť starostlivosť o maloletého spolu s jeho otcom. Z uvedeného dôvodu súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť dňom pojednávania, t. j. v deň, ktorý navrhovateľka navrhla.

22. Zrušením náhradnej osobnej starostlivosti sa dňom pojednávania rodičom zo zákona obnovia všetky rodičovské práva a povinnosti, v ktorých boli obmedzení uznesením, ktorým súd nariadil náhradnú osobnú starostlivosť.

23. Nakoľko súd rozhodol o návrhu navrhovateľky kladne, dňom 5. augusta 2019 sa ruší uznesenie tunajšieho súdu sp.zn. 1P 31/2017-82 zo dňa 11. septembra 2017, vo výroku I. ktorým bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, vo výroku II. ktorým bola matke uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého, vo výroku III. ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého a vo výroku XII. ktorým súd stanovil dohľad nad výchovou maloletého, nakoľko tieto výroky terajším rozsudkom stratili opodstatnenie.

24. O trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa ho osoby oprávnené podať odvolanie vzdali po vyhlásení rozhodnutia.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.